

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslų kryptis (šaka), kodas	Fakultetas	Katedra / Centras
Tautiškumo pertvarka Lietuvoje ir Europoje: literatūrinis pjūvis	Filologija H 004	Filologijos	A. J. Greimo semiotikos ir literatūros teorijos centras
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
	8		

Dalyko anotacija

Kursas skirtas filologijos, kultūros istorijos, socialinės istorijos, socialinės teorijos doktorantams. Apžvelgiamos teorinės perspektyvos, skirtingai interpretuojančios nacionalizmą. Svarstoma literatūros, visuomeninės sanklodos ir mentaliteto diachroninė sąveika tautinių idėjų kilimo ir sklaidos, modernios tautinės valstybės formavimosi kontekste. Aptariama, kaip simbolinių formų ir socialinių veiksmų santykis, kultūrinė bei istorinė kolektyvinės tapatybės genezė aiškinama etnosimbolizmo, konstruktyvizmo, marksizmo, Ženevos mokyklos, naujojo istorizmo, postkolonijinės kritikos perspektyvose. Tiriama lietuvių literatūra nuo XVIII a. pab. iki šių dienų siekiant atskleisti hipotetines priešpriešines įtakas: kaip tautinės savivokos pokyčiai atsispindi tekstuose ir kaip tekstai veikia tapatybės pertvarką. Lietuvių literatūroje rekonstruojami identiteto tipai ir jų raida lyginama su latvių, lenkų, čekų, vengrų, airių nacionalizmo kultūrine raiška. Literatūrinės medžiagos pagrindu apmąstomi komparatyviniai Rusijos, Austrijos-Vengrijos ir Britų imperijų, Vakarų ir Vidurio Europos, sovietinio ir postsovietinio laikotarpio tautinio identiteto modeliai. Demonstruojamas naujausių idėjų istorijos ir estetikos konceptų (socialistinis romantizmas, kultūrinis palimpsestas, mimikrija, euroromanas, metamodernizmas) taikymas lietuvių literatūros ir kultūros analizei.

Pagrindinė literatūra

- Aijaz A. *In Theory: Classes, Nations, Literatures*, Verso, 1992.
 Anderson B. *Isivaizduojamos bendruomenės*, Baltos lankos, 1999.
 Bhabha H. K. (ed.) *Nation and Narration*, Routledge, 1990.
 Craig C. *Intending Scotland: Explorations in Scottish Culture since the Enlightenment*, Edinburgh UP, 2009.
 Eile S. *Literature and Nationalism in Partitioned Poland, 1795–1918*, Palgrave MacMillan, 2000.
 Dović M., Helgason J. K. *National Poets, Cultural Saints: Canonization and Commemorative Cults of Writers in Europe*, Brill, 2017.
 Hutchinson J. *The Dynamics of Cultural Nationalism: The Gaelic Revival and the Creation of the Irish Nation State*, Allen&Unwin, 1987.
 Kavolis V. *Žmogus istorijoje*, Vaga, 1994.
 Kiberd D. *Inventing Ireland: The Literature of the Modern Nation*, Vintage, 1996.
 Leerssen J. Th., Rigney A. *Commemorating Writers in Nineteenth-Century Europe: Nation-Building and Centenary Fever*, Palgrave Macmillan, 2014.
 Leerssen J. Th. (ed.) *Encyclopedia of Romantic Nationalism in Europe*, Amsterdam: Study Platform on Interlocking Nationalisms, 2015, in: <https://ernie.uva.nl/>.
 Leerssen J. Th. *Mere Irish & Fíor-Ghael: Studies in the idea of Irish nationality, its literary expression and development*, John Benjamins, 1986.
 Murphy A. *Ireland, Reading and Cultural Nationalism, 1790–1930*, Cambridge UP, 2018.
 Pynsent R. B. *The Literature of Nationalism: Essays on East European Identity*, Palgrave MacMillan, 1996.
 Putinaite N. *Šiaurės Atėnų tremtiniai*, Aidai, 2004.
 Smith A. D. *National Identity*, Penguin books, 1991.
 Spiering M. (ed.) *Nation Building and Writing Literary History*, Rodopi, 1999.
 Spiering M., Leerssen J. Th. (eds.) *National Identity: Symbol and Representation*, Rodopi, 1991.
 Subačius P. *Lietuvių tapatybės kalvė*, Aidai, 1998.
 Thompson E. M. *Imperial Knowledge: Russian Literature and Colonialism*, Greenwood Press, 2000.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Paulius V. Subačius	Prof. dr.	Matulaitis J. <i>Užrašai</i>, tekstus, paaiškinimus ir rodykles parengė P. Subačius, Vilnius: Naujasis Židinys-Aidai, 2022, 404 p., [Fontes Historiae Marianorum; 4]. Subačius P. V. „On the Threshold to Editorship, or from Collection to Oeuvre“, <i>Variants: The Journal of the European Society for Textual Scholarship</i>, Vol. 15–16: Textual Scholarship in the Twenty-First Century, OpenEdition, 2021, DOI: 10.4000/variants.1375 Subačius P. V. „Hibernatio educationis“, <i>Naujasis Židinys-Aidai</i>, 2021, Nr. 5, p. 10–12. Maironis. <i>Pavasario balsai: Skaitmeninis archyvas ir gentinis kritinis leidimas = The Voices of Spring: A Digital Archive and a Scholarly Edition</i>, parengė P. V. Subačius (vyr. red.) et al, Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2020, DOI: 10.15388/voicesofspring2020 Subačius P. „Maironio scholijos ir glosos“, <i>Naujasis Židinys-Aidai</i>, 2020, Nr. 2, p. 22–26. Subačius P. V. „Perrinkus teatro žadintuvą: atlikę spyruoklės“, in: <i>Teatras – Lietuvos istorijos dokumentas</i>, Vilnius: Krantų redakcija, 2019. Subačius P. V. „Św. Jan Paweł II i niepodległość“, in: <i>Horyzonty wolności</i>, red. Zofia Zarębianka, Kraków: Wydawnictwo Naukowe, 2019, s. 51–59. [Maironis] Kl. J. Maculevičius. <i>Lietuva</i>, parengė I. Liepaitė, P. V. Subačius, Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2018, t. p. straipsnis „Šalies poetizavimo vaikystė“. Subačius P. V. „Concordat versus agreements: experience of integration Church activity into the Lithuanian legal system“, <i>Prawo Kanoniczne</i>, 2018, Vol. 61, No. 2, s. 157–168, DOI: 10.21697/pk.2018.61.2.07
Patvirtinta Doktorantūros komiteto posėdyje 2023-01-13, Nr. (7.17 E) 15600-KT-16.		
Doktorantūros komiteto pirmininkė prof. dr. Meilutė Ramonienė		